

Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely 2014/2015. beszámolója

Csáki-Hatalovics Gyula publikációs tevékenysége

Magyar nyelven megjelent publikációk

Magyar nyelvű konferencia részvételek

- Csáki-Hatalovics Gyula (2015): A romák és az elektronikus közigazgatás. „A romák és a közigazgatás kapcsolata Magyarországon” című műhelyvita és TDK-konferencia. Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK, Közigazgatási Jogi Tanszék és Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely, 2015. április 16.

Idegen nyelven megjelent publikációk

- Péter Ravasz – Gyula Csáki-Hatalovics (2015): Inclusion and e-Government. In: Ádám Rixer (ed.): Roma and public Administration in Hungary. Patrocinium, Budapest, 2015. - 5 p. - *megjelenés alatt*

Idegen nyelvű konferencia részvételek

Az oktató szervezeti tagságainak felsorolása

Az oktató szerkesztőbizottsági tagságainak felsorolása

- Infokommunikáció és jog
- Glossa Iuridica

Móré Sándor publikációs tevékenysége

Magyar nyelven megjelent publikációk

- Móré Sándor (2014): *Népszámlálási adatokhoz és konkrét létszámhoz kötöttség a nemzetiségi önkormányzatok szabályozásában*, Új Magyar Közigazgatás 2014/4. szám, 18-22.
- Móré Sándor (2014): *Új irányok a nemzetiségi önkormányzatok létrehozásában*, Jogtudományi Közlöny 2014/9. szám, 429-434.

Magyar nyelvű konferencia részvételek

- Móré Sándor (2015): A nemzetiségi önkormányzatok megújulásának lehetőségei (előadó), „A romák és közigazgatás kapcsolata Magyarországon” című műhelyvita és TDK-konferencia. Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK, Közigazgatási Jogi Tanszék és Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely, 2015. április 16.
- Móré Sándor (2015): A közigazgatás szolgáltató szerepe a jelenkori gazdaságban és társadalomban (szekcióvezető), Nemzetközi Doktorandusz Konferencia, Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, 2015. május 16.
- Móré Sándor (2015): Az önkormányzatok feletti törvényességi felügyelet aktuális kérdései 2015 (előadó), Szakmai Konferenciaszervező Kft. szakmai rendezvénye, Sajtóház – MÚOSZ Székház, 2015. május 12.

Idegen nyelven megjelent publikációk

- Móré Sándor (2015): The Renewal Opportunities of Minority Self-Governments. In: Ádám Rixer (ed.): Roma and public Administration in Hungary. Patrocinium, Budapest, 2015. - 17 p. - *megjelenés alatt*

Az oktató szervezeti tagságainak felsorolása

- KRE ÁJK Kari Tanács
- KRE ÁJK Tanulmányi Bizottság
- KRE Kreditátviteli Bizottság

Az oktató szerkesztőbizottsági tagságainak felsorolása

- Glossa Iuridica

Rixer Ádám publikációs tevékenysége

Magyar nyelven megjelent publikációk

- Rixer Ádám (2014): Új irányok a magyar közigazgatás-tudományban: Habilitációs tézisek. SZIE ÁJK DI, Győr, 2014.
- Rixer Ádám (2015): Mi a házasság lényege? In Sepsi Enikő és Deres Kornélia (szerk.): Hit és tudás. A KRE évkönyve 2014. KRE – L'Harmattan, Budapest, 2015. 205-219.

Magyar nyelvű konferencia részvételek

- Rixer Ádám (2015): *A romák és a központi közigazgatás kapcsolata Magyarországon*. Elhangzott: „A romák és a közigazgatás kapcsolata Magyarországon” című műhelyvita és TDK-konferencia. Károli Gáspár Református Egyetem ÁJK, Közigazgatási Jogi Tanszék és Lőrincz Lajos Közjogi Kutatóműhely, 2015. április 16.
- Rixer Ádám (2015): Tehetséggondozás a kutatóműhelyekben. Elhangzott: Tehetséggondozás a jogi felsőoktatásban c. konferencián 2015. május 21-én a KRE ÁJK-n.

Idegen nyelven megjelent publikációk

- Ádám Rixer (2015): *Civil Society in Hungary. A Legal Perspective*. Passau: Schenk Verlag GmbH, 2015. 238 p. (ISBN:[978-3-944850-42-9](#))
- Ádám Rixer (2015): Traditional Features of Hungarian Public Administration. ACTA UNIVERSITATIS SAPIENTIAE LEGAL STUDIES 3:(1) pp. 55-78. (2014)
- Ádám Rixer (2015): The Roma and Central Public Administration in Hungary. In: Ádám Rixer (ed.): *Roma and public Administration in Hungary*. Patrocinium, Budapest, 2015. - 20 p. - *megjelenés alatt*

Idegen nyelvű konferencia részvételek

- Ádám Rixer (2015): Post-Soviet Features of the Hungarian Administrative Sciences. „Borderless Europe” Conference 2015. MPTT – PTE, Pécs 2015. június 5-6.

Az oktató szervezeti tagságainak felsorolása

- Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
- Magyar Politikatudományi Társaság
- Magyar Vallástudományi Társaság

Az oktató szerkesztőbizottsági tagságainak felsorolása

- Glossa Iuridica (főszerkesztő)

Cservák Csaba oktató publikációs tevékenysége

Magyar nyelven megjelent publikációk

- Cservák Csaba (2014): Népek, nemzetiségek, kisebbségek, Jogelméleti szemle, 2014/3. szám

- Cservák Csaba (2014): Jog és nyelv kapcsolata, különös tekintettel a bírói jogértelmezésre, *Glossa Iuridica*, 2014/2. szám
- Cservák Csaba - Szabó Zsolt (2015): Gondolatok a független képviselők helyzetéről *de lege lata és de lege ferenda*, *Jogelméleti szemle*, 2015/1. szám
- Cservák Csaba (2015): A választási szervek szabályozása, különös tekintettel a Nemzeti Választási Bizottságra, (In.: Választási dilemmák, szerk.: Cserny Ákos, NKE-kiadvány)
- Cservák Csaba (2015): A jogi és politikai felelősség érintkezése, elhatárolása, *Glossa Iuridica*, 2015/1. szám
- Cservák Csaba (2015): A rendszerváltás és Antall József (alkotmány)jogi felfogása, (In.: CSERVÁK CSABA-HOPPÁL BULCSÚ (szerk.): Antall József és kora – megjelenés alatt

Magyar nyelvű konferencia részvételek

- Cservák Csaba (2014): 2014. november 4. Az alkotmányozás és az Európai Unió, KÉSZ
- Cservák Csaba (2015): 2015. február 20. Vallásszabadság vs. szólásszabadság ELTE, JÖSZ
- Cservák Csaba (2015): 2015. április 18. Emberi jogok és az Alkotmánybíróság, KRE, Református Zsinat

Idegen nyelven megjelent publikációk

- Cservák Csaba (2014): The distribution of Power in Europe and in Central Europe - Separation of Power, Checks and Balances of the Power; *Central European Political Science Review*, Vol. 15., 2014. Winter
- Cservák Csaba (2015): Constitutional courts and the hungarian Constitutional Court (megjelenés alatt)
- Cservák Csaba - Deres Petronella (2015): (megjelenés alatt) Factors affecting the relationship between alcohol consumption and violent crimes against the person's basic approach and Legal Sociology

Idegen nyelvű konferencia részvételek

Az oktató szervezeti tagságainak felsorolása

- Független Jogász Fórum (elnök)

- Független Rendészeti Panasztestület (tag)
- Jogi Szakvizsga Bizottság (cenzor)

Az oktató szerkesztőbizottsági tagságainak felsorolása

- Rendészet és emberi jogok
- Glossa Iuridica

Közigazgatási Jogi Tanszék nemzetközi kapcsolatai

A tanszék által szervezett konferenciák

1. „A romák és a közigazgatás kapcsolata Magyarországon” c. konferencia 2015. április 16-án a KRE ÁJK Kari Tanácstermében 10 előadóval és szép számú érdeklődővel, a Közigazgatási Jogi Tanszék és a Lőrincz Lajos közjogi Kutatóműhely szervezésében.

A konferencia előadásainak szerkesztett változata angol nyelvű kötetben jelenik meg 2015 júniusában.

TDK tevékenység bemutatása

A 2014/2015 I. félév során a TDK nyilvános 3 ülést tartott, kettőt külső látogatás formájában, egyet pedig – tanszéki demonstrátorok bevonásával – felkészítő foglalkozásként. Sor került két OTDK felkészítő foglalkozásra is. Első körben hat lehetséges induló felkészítésére kezdődött meg. Végül – szakmai indokok alapján – 2 dolgozat 3 előadóját indítottuk a kari megmérettetésen, ahol kimagasló eredménnyel tovább is jutottak az országos versenyre.

- Demonstrátorok általi vizsgafelkészítés Közigazgatási jog II. és IV. tárgyakból.
- Látogatás a hallgatókkal a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon (szabálysértési ügyek), 2015. március 6.
- Látogatás a hallgatókkal a Közép-Dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracskai objektumában, 2015. április 9.
- Látogatás a hallgatókkal a Repülőtéri Rendőr Igazgatóságon, 2015. május 15.
- Látogatás a Hűvösvölgyi Gyermekotthonban 2015. május 13-án (9 résztvevő)

Tehetséggondozási tevékenység bemutatása

1. A tanszék 3 hallgatóval vett részt az OTDK közigazgatási szekciójában, illetve az egyik demonstrátor egy másik szekcióban indult. Ketten (Héder Ákos és Vass Anita) különdíjat is nyertek.

2. 2 hallgató (Szabados Kinga, Balogh Felícia) is előadott a romákkal kapcsolatos konferencián, illetve tanulmánnyal is jelentkezett.

Alkotmányjogi tanszék nemzetközi kapcsolatai

- Urbinoi Egyetem (összekötő: Gianluca Messini)
- Grazi Egyetem (összekötő: Arató Balázs, Szabó Zsolt)
- Német Ügyvédi Kamara (összekötő: Arató Balázs)

A tanszék által szervezett konferenciák

A tanszék részt vett az említett, április 18-án megtartott konferencia szervezésében.

TDK tevékenység bemutatása

A TDK tevékenysége az „Alkotmányjog a gyakorlatban” elnevezésű speciális kollégium köré épült. Megpróbáltam kiselőadások tartásával aktívabbá tenni a hallgatókat. Néhányakon jelentős fejlődést éreztem. A legaktívabban részt vettünk az ELTE-n a JÖSZ által szervezett szólásszabadságról szóló konferencián, ahol Kukorelli Istvánnal és Takács Alberttel adtunk elő. A tehetségek Kukorelli István segítségével ellátogattak az Alkotmánybíróságra is. A doktoranduszok is segítették a TDK-tagok fejlődését. Két demonstrátorunk, Lénárt Ivett és Derdák Dorottya opponensként vett részt az OTDK-n, tisztességesen helytálltak. A másik két demonstrátor, Urbán Nóra és Nikolits Petra elsősorban az anyaggyűjtésből vette ki a részét. Doktoranduszaink közreműködnek TDK-tehetségeink mentorálásában.

Kedvelt kutatási területünk, melyre a közeljövőben fókuszálni fogunk, az alkotmányos büntetőjog. Ebben a már említett Derdák Dorottya és leendő doktoranduszunk, Nemes Zsófia kezdett elmélyedni. Szoros együttműködésben vagyunk a Büntetőjogi Tanszékkel.

Felmerülhet a továbbiakban, hogy a disputa elnevezésű csoportos versenyvitát rendezzünk a TDK-keretében, mely a logikai gondolkodás mellett a retorikai képességeket is fejleszti.

Korábban több kollégával együtt szomorúan állapítottuk meg, hogy rendkívül nehéz a tananyag elsajátításán felüli munkára sarkallni a hallgatókat. Ezért örömteli, milyen lelkesen összegyűlt a csapat és a nevezési anyag a Mint-a-parlament című versenyre. A korábbi évek sikeres szereplése után a verseny szervezői a vetésforgó-elv alapján új csapatoknak adták meg az indulás esélyét, de hallgatóink öntevékeny szerveződése reményt nyújt a későbbiekre.

(ld. még az összefüggő következő pontot)

Tehetséggondozási tevékenység bemutatása

Az általános tapasztalat az, hogy rendkívül nehéz motiválni a hallgatókat elméleti kutatásokra, kivéve, ha azokban gyakorlati hasznot vélnek felfedezni. Az alkotmányjogban az egyetem elején sokan egy szerethető, de kevésbé hasznosítható tantárgyat látnak. Ezért egyik fő célkitűzésem az egyes gyakorlati szakmák oldaláról bemutatni a tudományterületemet. Már szinte rendszeres visszajelzés, hogy a félév végére látják diákjaink a tantárgy kézzelfogható jelentőségét. Ars poeticám továbbá, hogy az alkotmányjog az egész jogrendszer alapja, így a tág értelemben felfogott alkotmányjog számos büntetőjogi és magánjogi elemet is magában foglal. A „csőlátású” szemlélet helyett kifejezetten fontos, hogy ilyen, egyéb képzésekre is sarkalljuk az egyébként közjogi érdeklődésű hallgatókat is.

Kutatásaink fókuszában az újfajta alkotmányjogi panasz intézményének vizsgálata áll. Hogyan érvényesül a gyakorlatban az elméleti síkon kiváló modell? Milyen hatással van ez a közigazgatásra? És főképp a bírói gyakorlatra?

Egy jogszabálynak elképzelhető, hogy több értelmezése lehetséges, melyek mind elfogadhatóak; egyiket sem lehet tarthatatlannak minősíteni. Ez önmagában még nem jelent feltétlenül alaptörvény-ellenességet. (Noha kétségkívül aggályos a jogbiztonság szempontjából, és egyéb aspektusok esetén maga után vonhatja az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntését.)

Az is lehetséges, hogy a bíróságok egy jogszabálynak több értelmezését használják, de ezek egyike kifejezetten hibásnak számít. Ilyenkor – legvégső esetben – a Kúria remélhetőleg felülvizsgálati eljárás keretében orvosolja a jogsérelmet, amennyiben annak feltételei fennállnak, jogegységi eljárást folytat le. Ez a bizonyos „hiba” azonban nem biztos, hogy eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét, ekképp az sem biztos, hogy az Alkotmánybíróságnak lehet-e hatásköre eljárni.

Ha egy norma kizárólag olyan jelentést tartalmat hordozhat, mely nem lehet egy jogállami törvényhozó hatalom célja, úgy nagy valószínűséggel az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése vár rá. Az ilyen jogszabály abszurditását észlelnie kell az egyes eljáró bíróságoknak, és fontos, hogy az eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezzék az Alkotmánybíróság döntését.

A tehetséggondozás központját a doktori képzés jelentette. Négy hallgatóm mellett jelentős energiát fordítottam a közeli jövőben beiratkozó hallgatókra. Egyik új, jelentős kutatási csapásirányunk az alkotmányjog és EU-jog kapcsolata. Rendkívüli büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy PhD-hallgatómat, Rimaszécsi Jánost beválasztották az ország (minden tudományágat felölelő) 50 legnagyobb tehetségébe. Ugyanilyen tehetséget mutatott a nemzetiségi jogokat és emberi jogokat kutató Farkas György is. Dorogi Zsolt már gyakorlati munkái során megmutatta képességeit. Mindhármukat bevontam az oktatásba, tehetséggondozásba. Régi kollégám, Magyar Attila István már a disszertáció végleges, nyilvános védeése előtt áll.

Rendkívüli tehetségünk Boros Luca levelezős hallgatónk, aki az OTDK-n is szerepelt. Még jobb eredményt vártam tőle, nem teljesen értettünk egyet az elbírálással sem. (Hozzá kell tennünk, hogy Boros Luca egyéb képzésekben, szakmai gyakorlatokban is részt vesz, ez kissé megosztja az energiáját, de a későbbiekben még fontos együttműködése lehet az egyetemmel.)

A hallgatók későbbi tervei és potenciális esélyei függvényében próbálok személyes jellegű továbbképzési, mentorálási segítséget biztosítani. Nagyszerű lehetőség lenne, ha például bírósági pályázatokra készítenénk fel végzős hallgatókat, akik így a későbbiekben aktívan közreműködhetnének nagy tervünkben, a bírósági szakjogászképzés szervezésében.

A most kezdett első évfolyam hallgatói között több reményteli tehetség is található.

Kutatóműhely tevékenysége

A Kutatóműhely 3 éves projektje ebben a 2014/2015 I. félévben zárult le, méghozzá komoly tudományos eredménnyel: az LLKKm és az NKE együttműködésében megjelent az András Patyi – Ádám Rixer (eds.): Hungarian Public Administration and Administrative Law c. kötet a Schenk Verlag-nál, Passauban. A mű elsőként mutatja be idegen nyelven, egy kötetben a magyar közigazgatás valamennyi lényeges aspektusát, ezzel is megkönnyítve az egyes résztémák kutathatóságát, illetve a magyar közigazgatás-tudomány bekapcsolását a nemzetközi tudományos vérkeringésbe.

A kötet elkészítésében a Kutatóműhely 8 tagja vett részt, részben szerzőként, részben szerkesztőként, részben pedig lektorként.

„A romák és a közigazgatás kapcsolata Magyarországon” c. konferencia 2015. április 16-án a KRE ÁJK Kari Tanácstermében 10 előadóval és szép számú érdeklődővel, a Közigazgatási Jogi Tanszék és a Lőrincz Lajos közjogi Kutatóműhely szervezésében.

A konferencia előadásainak szerkesztett változata angol nyelvű kötetben jelenik meg.